

INFORME 7/2021

DEPURADORES
D'OSONA, SL
EXERCICI 2018

INFORME 7/2021

**DEPURADORES
D'OSONA, SL
EXERCICI 2018**

Edició: juny de 2021

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	6
1. INTRODUCCIÓ	7
1.1. INFORME.....	7
1.1.1. Objecte i abast	7
1.1.2. Metodologia.....	7
1.2. ENS FISCALITZAT	7
1.2.1. Antecedents	7
1.2.2. Activitats i organització.....	8
1.2.3. Treballs de control.....	11
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	12
2.1. APROVACIÓ DELS COMPTES ANUALS I RETIMENT A LA SINDICATURA.....	12
2.2. COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS.....	13
2.2.1. Import net de la xifra de negocis.....	14
2.2.2. Altres ingressos d'explotació.....	16
2.2.3. Aprovisionaments	17
2.2.4. Despeses de personal.....	18
2.2.5. Altres despeses d'explotació	20
2.2.6. Amortitzacions de l'immobilitzat	21
2.3. CONTRACTACIÓ ADMINISTRATIVA.....	22
2.3.1. Normativa aplicable.....	22
2.3.2. Mostra fiscalitzada.....	23
2.3.3. Resultats de la fiscalització	25
3. CONCLUSIONS	27
3.1. OBSERVACIONS.....	27
3.2. RECOMANACIONS.....	30
4. ANNEX: BALANÇ.....	31
5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	31
5.1. AL·LEGACIONS REBUDES.....	31
5.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS	37
APROVACIÓ DE L'INFORME.....	37

ABREVIACIONS

ACA	Agència Catalana de l'Aigua
DOSL	Depuradores d'Osona, SL
EDAR	Estació depuradora d'aigües residuals
IIC	Instruccions internes de contractació
LCSP	Llei 9/2017, del 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, del 26 de febrer del 2014
M€	Milions d'euros
SOREA	Sociedad Regional de Abastecimiento de Aguas de Barcelona, SAU
TRLCSP	Text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, del 14 de novembre

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INFORME

1.1.1. Objecte i abast

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, emet aquest informe de fiscalització limitada relatiu a Depuradores d'Osona, SL, (DOSL) corresponent a l'exercici 2018.

L'objecte de l'informe ha estat la fiscalització limitada de DOSL, centrada en la fiscalització del Compte de pèrdues i guanys i en la revisió del compliment de la legislació aplicable en els àmbits comptable, de retribucions de personal i de la contractació administrativa, corresponents a l'exercici 2018.

Encara que l'àmbit temporal d'aquest informe ha estat l'exercici 2018, quan s'ha considerat necessari per completar el treball, s'ha ampliat a períodes anteriors i posteriors.

Les conclusions de l'informe inclouen les observacions més significatives, els incompliments normatius detectats i les recomanacions sobre millores en la gestió de les activitats desenvolupades per l'entitat en alguns dels aspectes que s'han posat de manifest durant la realització del treball.

1.1.2. Metodologia

El treball de fiscalització s'ha dut a terme d'acord amb els principis i normes internacionals de fiscalització del sector públic generalment acceptats i ha inclòs totes aquelles proves, de compliment i substantives, que s'han considerat necessàries per obtenir evidències suficients i adients per poder expressar les conclusions que s'exposen en l'informe.

La Sindicatura ha tingut accés als papers de treball dels auditors externs, s'han revisat els treballs i les proves realitzades pels auditors i s'han fet les proves addicionals que s'han considerat necessàries.

1.2. ENS FISCALITZAT

1.2.1. Antecedents

Depuradores d'Osona, SL, és una societat limitada constituïda el 12 de maig de 1995 com a societat d'economia mixta del Consell Comarcal d'Osona, després del procediment de

selecció de soci privat iniciat pel Consell Comarcal d'Osona amb una durada de cinc anys i amb una participació del 51,0% per part del Consell Comarcal, un 24,5% de la Sociedad Regional de Abastecimiento de Aguas de Barcelona, SAU (SOREA) i un 24,5% d'Aigües de Vic, SA. Posteriorment, en l'exercici 2001, es va acordar la pròrroga de la durada de la societat, per un termini de vint-i-cinc anys, fins al març del 2026, sense que aquesta pròrroga estigués prevista en el contracte.

1.2.2. Activitats i organització

1.2.2.1. Activitat

D'acord amb els estatuts de DOSL l'objecte social de la societat és la gestió dels serveis públics de depuració de les aigües residuals.

Sanejament d'aigües residuals

El Consell Comarcal té delegades les competències en explotació, conservació i manteniment dels sistemes de sanejament d'aigües residuals de les EDAR que gestiona, com a administració actuant d'aquests sistemes per acord del Consell de Direcció de la Junta de Sanejament des de 1992.

Com a administració actuant, el Consell Comarcal desenvolupa tota mena d'actuacions de sanejament en el seu àmbit d'actuació a través d'una xarxa de trenta estacions depuradores d'aigües residuals (EDAR), vint-i-nou estacions de bombament i noranta quilòmetres de la xarxa de col·lectors en alta de la comarca. L'explotació s'organitza en quatre zones que donen servei a trenta-tres dels cinquanta municipis de la comarca. També s'encarrega dels controls d'abocaments de les indústries i de la tramitació d'expedients dels permisos d'abocament a la xarxa de clavegueram i via camió cisterna.

Les EDAR són les encarregades de garantir el retorn adequat de l'aigua al medi ambient. En aquestes instal·lacions l'aigua és sotmesa a un complex procés de tractament per eliminar la contaminació que ha anat acumulant en el seu cicle d'ús. Mitjançant processos físics, químics i biològics, es deixa l'aigua a punt per ser retornada al medi natural en les condicions adequades i amb el mínim risc ambiental possible.

En l'exercici 2018, el Consell Comarcal d'Osona gestionava i explotava, mitjançant DOSL, les estacions depuradores següents:

Quadre 1. Estacions depuradores d'aigües residuals

Zona	Estació depuradora	Municipis als quals es presta el servei	Cabal d'aigua tractat en 2018*	Any d'inici de funcionament
Oest	Alpens	Alpens	37.127	1999
	El Bingrau – Sant Bartomeu del Grau	Sant Bartomeu del Grau	5.876	1996
	Olost	Olost	196.751	1999
	Prats de Lluçanès	Prats de Lluçanès	266.215	1999
	Sant Boi de Lluçanès	Sant Boi de Lluçanès	132.024	1999
	Sant Quirze de Besora	Sant Quirze de Besora	192.846	2016
	Santa Eulàlia de Riuprimer	Santa Eulàlia de Riuprimer	135.482	2011
	Santa Maria de Besora	Santa Maria de Besora	5.750	2010
	Sentfores (la Guixa) – Vic	Vic	36.387	2000
	Serrabonica – Gurb	Gurb	6.183	2003
	Vall del Ges – Les Masies de Voltregà	Torelló, Sant Pere de Torelló, Sant Vicenç de Torelló i les Masies de Voltregà	2.090.394	1994
	Vidrà	Vidrà	90.453	1999
Nord	Can Branques – Orís	Orís	8.494	2014
	Folgueroles	Folgueroles	254.356	1999
	Fussimanya – Tavèrnoles	Tavèrnoles	4.234	2000
	L'Esquirol	L'Esquirol	135.799	1993
	Les Cases Noves – Les Masies de Roda	Les Masies de Roda	53.290	2009
	Manlleu	Manlleu, Les Masies de Voltregà, Les Masies de Roda i Sant Hipòlit de Voltregà	2.797.949	1993
	Roda de Ter	Roda de Ter i les Masies de Roda	518.520	1995
	Tavertet	Tavertet	36.592	2010
	Tavèrnoles	Tavèrnoles	10.192	2001
Sud	Centelles	Centelles, Balenyà i Seva	1.443.275	1993
	Masia Perafita – Seva	Seva	29.248	2001
	Muntanyà – Seva	Seva	28.174	2001
	Seva	Seva	198.824	1980
	Taradell	Taradell	709.452	1993
	Tona	Tona	676.840	1993
	Viladrau	Viladrau	354.627	2000
	Vilalleons – Sant Julià de Vilatorrada	Sant Julià de Vilatorrada	1.825	2016
Vic	Gurb, Calldetenes, Santa Eugènia de Berga, Sant Julià de Vilatorrada i Vic	8.920.274	1991	
Cabal total			19.377.453	

Font: Informació proporcionada per Depuradores d'Osona, SL.

* El cabal d'aigua està expressat en metres cúbics.

Instal·lacions subjectes a l'activitat de Depuradores d'Osona, SL

Com s'ha dit anteriorment, el sanejament d'aigües residuals es realitza a través de les trenta EDAR situades a la comarca d'Osona, i d'altres instal·lacions com les vint-i-nou estacions de bombament o una xarxa de noranta quilòmetres de col·lectors en alta. Totes aquestes instal·lacions són propietat de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) o bé dels municipis en què s'ubica la instal·lació. Tot i això, en alguns casos la societat té registrades en l'inventari algunes millores, ampliacions i remodelacions d'aquestes instal·lacions.

La societat disposa del corresponent inventari de béns.

Fons de finançament

Els serveis prestats per DOSL es financen, fonamentalment, mitjançant l'atribució de fons atorgats per l'ACA al Consell Comarcal d'Osona i que aquest posteriorment transfereix a la societat (vegeu l'apartat 2.2.1).

Anualment el Consell Comarcal fa una petició formal d'atribució de fons a l'ACA per fer front a les despeses de funcionament previstes en el seu pressupost aprovat. Aquest pressupost inclou tant les despeses d'explotació directes com les indirectes. L'ACA fa una atribució provisional de fons, fins a l'aprovació de l'import definitiu, un cop liquidat l'exercici corresponent.

La societat factura mensualment al Consell Comarcal les despeses en què incorre en cadascun dels sistemes de sanejament. El Consell Comarcal presenta aquestes factures a l'ACA, la qual, emparant-se en l'atribució de fons esmentada, transfereix els diners al Consell Comarcal, que paga les factures a la societat, la qual obté així la seva principal font de finançament.

1.2.2.2. Organització

D'acord amb el que estableixen els seus estatuts, els òrgans de govern de la societat són els següents:

- La Junta General d'Accionistes
- El Consell d'Administració

Junta General d'Accionistes

La Junta General d'Accionistes es compon dels accionistes de la societat. El president i el secretari són el president i el secretari del Consell d'Administració, respectivament.

Consell d'Administració

L'administració de la societat va a càrrec del Consell d'Administració compost per un mínim de tres i un màxim de deu membres, segons acords de la Junta General. El Consell ha d'elegir entre els seus membres un president i un conseller delegat. Així mateix, la Junta General pot nomenar un secretari que no posseeixi la condició de conseller. En l'exercici fiscalitzat, en el Consell d'Administració hi havia tres consellers delegats mancomunats entre si.

Durant l'exercici 2018 els membres del Consell d'Administració eren els següents:

Quadre 2. Composició del Consell d'Administració

Càrrec	Nom i cognoms	Ens que representa
President	Joan Roca Tió	Consell Comarcal d'Osona
Conseller	Manel Romans Sánchez	Consell Comarcal d'Osona
Conseller delegat mancomunat	Antoni Serrat Callís	Consell Comarcal d'Osona
Conseller	Josep M. Freixanet Mayans	Consell Comarcal d'Osona
Conseller delegat mancomunat	Xavier Ventayol Carbonell	SOREA
Conseller delegat mancomunat	Jaume Ylla Vilarrubia	Aigües de Vic, SA
Conseller	Guillem Treserra Prat	Aigües de Vic, SA
Consellera	Raquel Pallach Pascual	SOREA
Conseller	Jaume Colomer Costa	Consell Comarcal d'Osona
Conseller	Josep M. Montserrat Ortego	SOREA
Secretari no conseller	Valentí Costa Casademunt	-

Font: Elaboració pròpia.

S'observa que el Consell Comarcal d'Osona, tot i ser l'accionista majoritari de DOSL, no té la majoria de vots del Consell d'Administració, ni tampoc la majoria dels consellers delegats mancomunats, fet que posa en dubte el control majoritari de la societat per part del Consell Comarcal.

1.2.3. Treballs de control

D'acord amb la normativa vigent, el control intern de l'activitat economicofinancera del sector públic local l'ha d'exercir l'òrgan interventor. La funció de control intern en les entitats locals i en els ens dependents s'estructura en dues modalitats: funció interventora i control financer. Aquest darrer control té dos règims diferenciats segons la naturalesa de l'ens: el control permanent i l'auditoria pública; en ambdós casos s'inclou el control d'eficàcia. En el cas de les societats mercantils, és d'aplicació el règim de l'auditoria pública, que inclou l'auditoria de comptes, l'auditoria de compliment i l'auditoria operativa.

La funció de control financer de DOSL, com a ens dependent del Consell Comarcal d'Osona, l'ha d'assumir qui exerceix la funció interventora del Consell Comarcal. Des del 2016, la Intervenció del Consell Comarcal estava ocupada, per acumulació, per la interventora de l'Ajuntament de Vic, funcionària d'habilitació de caràcter estatal, d'acord amb la Resolució del 3 de novembre del 2016 de la Direcció General d'Administració Local del Departament de Governació i Relacions Institucionals de la Generalitat de Catalunya.

D'acord amb la normativa, en la sessió ordinària del 19 de desembre del 2018, la Intervenció va donar compte al Ple del Pla anual de control financer per a l'any 2018-2019, elaborat per l'òrgan interventor.

Durant l'exercici 2019, la Intervenció va emetre l'informe de control financer per la societat corresponent a l'exercici 2018, que incloïa l'auditoria dels comptes anuals, però no incloïa, en canvi, els procediments relatius a l'auditoria de compliment i l'auditoria operativa, tot i l'obligació de realitzar-los segons estableix l'article 29.3 del Reial decret 424/2017, del 28 d'abril, pel qual es regula el règim jurídic del control intern en les entitats del sector públic local, per aquelles entitats no sotmeses a control permanent.

D'acord amb la normativa vigent, DOSL sotmet els seus comptes anuals a una auditoria de comptes. La de l'exercici 2018 va ser realitzada per l'empresa Despatx i Gabinet d'Auditoria, SLP amb una opinió d'auditoria favorable amb un paràgraf d'èmfasi relatiu al fet que les vendes i la prestació de serveis amb el Consell Comarcal d'Osona representen el 99,7% del total de les vendes i prestació de serveis, i que el saldo com a client és de 1,33 M€ a 31 de desembre del 2018.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. APROVACIÓ DELS COMPTES ANUALS I RETIMENT A LA SINDICATURA

D'acord amb l'article 200 del Reial decret legislatiu 2/2004, del 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, DOSL està sotmesa al règim de comptabilitat pública, la qual cosa comporta, entre altres obligacions, la de retre comptes de les seves operacions. Com a societat mercantil, d'acord amb les regles 50 i 51 de la Instrucció del model normal de comptabilitat local aprovada per l'Ordre HAP/1781/2013, del 20 de setembre, el president del Consell d'Administració ha de remetre a la Intervenció de l'entitat local, abans del 15 de maig de l'exercici immediat següent a què corresponguin i degudament autoritzats, els comptes que s'hagin de retre a l'òrgan de control extern.

El 29 de març del 2019, el Consell d'Administració de DOSL va acordar formular els comptes

de l'exercici 2018 per sotmetre'ls a la Junta General, i va distribuir el resultat positiu de 202.146€ per compensar pèrdues d'exercicis anteriors.

El 19 de juny del 2019, la Junta General de DOSL va aprovar els comptes anuals, l'informe de gestió i la distribució del resultat corresponents a l'exercici 2018.

L'obligació de retre el Compte general és de l'entitat local, en aquest cas el Consell Comarcal d'Osona. El Consell Comarcal va retre el Compte general amb els comptes anuals de DOSL a la Sindicatura de Comptes el 15 d'octubre del 2019, dins del termini legalment establert.

2.2. COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES

El Compte de pèrdues i guanys dels exercicis 2017 i 2018 és el següent:

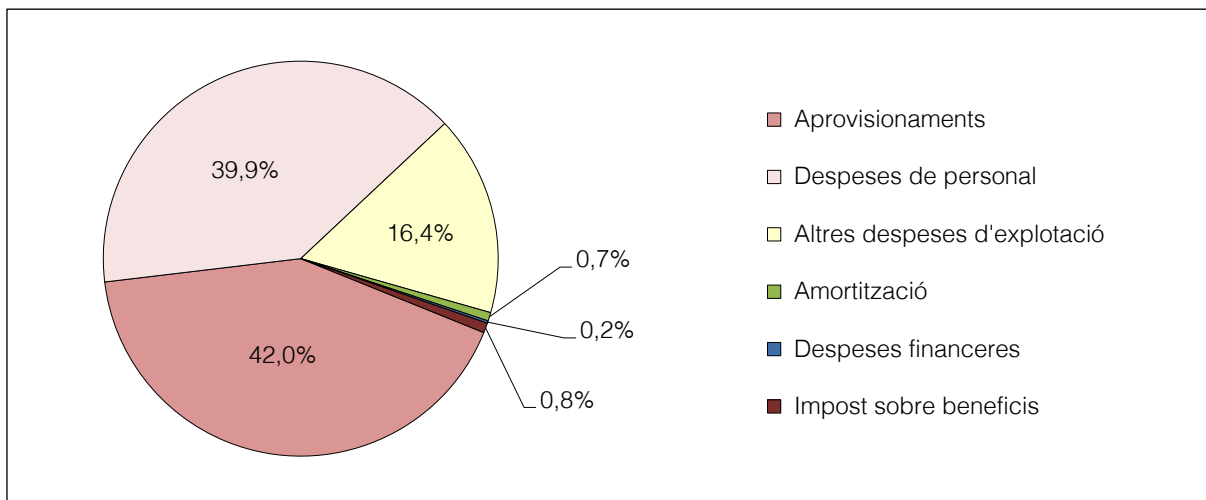
Quadre 3. Compte de pèrdues i guanys

Concepte	2018	2017
1. Import net de la xifra de negocis	4.540.119	4.422.480
3. Treballs realitzats per l'empresa per al seu actiu	-	119.624
4. Aprovisionaments	(1.830.468)	(1.946.139)
5. Altres ingressos d'explotació	24.358	13.978
6. Despeses de personal	(1.741.777)	(1.726.564)
7. Altres despeses d'explotació	(716.468)	(651.372)
8. Amortització de l'immobilitzat	(30.070)	(39.295)
11. Altres resultats	-	1.000
A.1) Resultat d'explotació	245.694	193.712
15. Despeses financeres	(6.429)	(18.500)
A.2) Resultat financer	(6.429)	(18.500)
A.3) Resultat abans d'impostos	239.265	175.212
20. Impost sobre beneficis	(37.119)	(44.235)
A.4) Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	202.146	130.977
A.5) Resultat de l'exercici	202.146	130.977

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de l'exercici 2018.

Del total de despeses del Compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2018, que van ascendir a 4,4 M€, el 42,0% corresponien a aprovisionaments, el 39,9% a despeses de personal i el 16,4% a altres despeses d'explotació. La resta de despeses van constituir l'1,7% del total, les més importants de les quals van ser les corresponents a l'amortització de l'immobilitzat.

Gràfic 1. Despeses comptabilitzades

Font: Elaboració pròpia.

2.2.1. Import net de la xifra de negocis

El detall de l'import net de la xifra de negocis en els exercicis 2017 i 2018 és el següent:

Quadre 4. Import net de la xifra de negocis

Concepte	2018	2017	Variació (%)
Ingressos per gestió de la depuració	4.244.518	4.284.259	(0,9)
Ingressos per altres serveis	295.601	138.221	113,9
Total	4.540.119	4.422.480	2,7

Imports en euros.

Font: Compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2018.

Ingressos per gestió de la depuració

A continuació s'inclou el detall dels ingressos per la gestió de la depuració de les aigües residuals durant l'exercici 2018:

Quadre 5. Ingressos per gestió de la depuració

Concepte	2018
Atorgament de fons ACA	5.255.957
Part d'energia corresponent al Consell Comarcal	(1.125.799)
Abonament de fangs regularitzat exercici 2017	16.189
Previsió de regularització de fangs, exercici 2018	98.171
Total	4.244.518

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

D'acord amb el text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, del 4 de novembre, l'ACA és l'autoritat que exerceix les competències de la Generalitat en matèria d'aigües i obres hidràuliques. Entre altres funcions, l'ACA s'encarrega de la gestió, recaptació, administració i distribució dels recursos econòmics i ha de contribuir al finançament dels sistemes públics de sanejament i a la gestió dels fangs procedents dels sistemes de sanejament d'aigües residuals mitjançant les corresponents atribucions de recursos als ens gestors.¹ Aquestes atribucions, que financen la prestació del servei de sanejament del Consell Comarcal i són transferits a DOSL, s'efectuen amb afectació de destinació.

A l'inici de cada exercici econòmic, el director de l'ACA emet una resolució en què comunica l'import d'una atribució de recursos a compte per a cada concepte, que estarà subjecte a la justificació de la despesa corresponent.

Per a l'exercici 2018 l'atorgament definitiu per despeses directes segons resolució de l'ACA del mes de setembre de l'exercici 2018 va ser de 5,26 M€. Dins d'aquest import, s'inclouïa la despesa del consum elèctric, tant de les EDAR com de les estacions de bombament.

De l'atorgament de fons total rebut, el Consell Comarcal descompta la part del consum energètic necessari per al funcionament de les EDAR i de les estacions de bombament, ja que la despesa d'electricitat és assumida pel Consell Comarcal. En l'exercici 2018, aquesta despesa va ser d'1,13 M€.

D'acord amb l'article 174 de la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, els valors màxims en concepte de cost directe d'exploració s'han de revisar a l'alça o a la baixa, quan es generin variacions en la destinació dels fangs motivades per modificacions imposades per l'ACA, en la gestió de les instal·lacions de post-tractament de fangs del Pla de sanejament de Catalunya. L'import de 16.189 € correspon a la regularització de l'import per a l'exercici 2017 per aquest concepte, després que el mes de juliol del 2018, l'ACA signés la corresponent resolució. La previsió de l'ingrés de DOSL per a l'exercici 2018 és de 98.171 €.

Ingressos per altres serveis

Dins dels ingressos per altres serveis s'inclouen, principalment, els ingressos que DOSL rep del Consell Comarcal per a la gestió de la planta de cogeneració de l'EDAR de Vic.

1. L'article 55 del text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2003, del 4 de novembre, regula les atribucions de recursos que ha d'efectuar l'ACA als sistemes públics de sanejament per garantir-ne el finançament, i estableix els criteris d'atribució de recursos, les despeses a finançar, el procediment de càlcul, les limitacions dels imports a percebre i la necessitat de certificació i validació per part de l'ACA de les despeses finançades.

L'EDAR de Vic disposa d'una planta de cogeneració que permet aprofitar el gas metà que s'origina en la fermentació dels digestors de fangs dins del procés de depuració d'aigües residuals i produir energia elèctrica. Aquesta planta es va construir amb recursos provinents de l'ACA.

En l'exercici 2011, el Consell Comarcal d'Osona va encarregar la gestió, el manteniment i el control d'aquesta planta a DOSL, mitjançant un encàrrec de gestió en què es regulaven els termes per a la realització del manteniment i el control d'aquesta instal·lació. Val a dir que, al seu torn, DOSL va contractar part d'aquest servei amb un tercer. Tenint en compte que DOSL no és mitjà propi del Consell Comarcal perquè és una societat d'economia mixta, és el Consell Comarcal qui hauria d'haver licitat el servei mitjançant un dels procediments de contractació dels previstos en la normativa de contractació.

Els ingressos per la venda d'aquesta energia elèctrica generada els rep el Consell Comarcal. DOSL paga la despesa corresponent al servei de manteniment i control de la planta de cogeneració, que té contractat a un tercer. En l'exercici 2018 aquesta despesa va ascendir a 31.195 €.

Cada any, el Consell Comarcal traspasa a DOSL tant els ingressos que ha rebut per la venda d'energia elèctrica al mercat (menys les petites despeses en què incorre el Consell Comarcal) com l'import global de les despeses corresponents al servei de manteniment periòdic i control diari de la planta de cogeneració. En concret, els ingressos de l'exercici 2018 van ser els següents:

Quadre 6. Ingressos cogeneració rebuts del Consell Comarcal

Concepte	Import
Ingressos per venda d'energia elèctrica generada	250.921
Ingrés per cobrir el cost del servei de manteniment i control de la planta	31.195
Total	282.116

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

D'acord amb els requeriments de l'ACA, els ingressos provinents de la venda d'energia elèctrica generada que cobra el Consell Comarcal han de servir per rescabalar despeses de funcionament del servei de sanejament. No hi ha cap document que estableixi que el Consell Comarcal ha de traspasar aquests ingressos a DOSL.

2.2.2. Altres ingressos d'exploació

Durant el mes d'octubre del 2018, les instal·lacions de depuració de Manlleu, Tona i Sant Quirze de Besora van patir desperfectes com a conseqüència d'un temporal de vent i pluja.

El cost d'aquests desperfectes va ser assumit inicialment per DOSL. Els altres ingressos d'explotació a 31 de desembre del 2018 corresponien, principalment, a la previsió dels ingressos que DOSL rebrà del Consell Comarcal quan l'ACA, que és qui assumeix el cost dels desperfectes, faci l'ingrés al Consell Comarcal.

2.2.3. Aprovisionaments

El detall d'Aprovisionaments en els exercicis 2017 i 2018 és el següent:

Quadre 7. Aprovisionaments

Concepte	2018	2017	Variació (%)
Compra de materials per al tractament d'aigua	255.051	317.791	(19,7)
Compra d'altres aprovisionaments	696.919	759.503	(8,2)
Treballs per al manteniment i depuració d'aigües realitzats per altres empreses	220.669	368.507	(40,1)
Gestió i transport de residus realitzats per altres empreses	657.829	500.338	31,5
Total	1.830.468	1.946.139	(5,9)

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

La compra de materials per al tractament d'aigua, per 255.051 €, comprenia l'adquisició de reactius químics i polímers emprats en el procés de depuració d'aigües residuals. La quantitat a adquirir d'aquests productes no només depèn de la quantitat de metres cúbics d'aigua a sanejar, sinó que també cal tenir en compte elements com l'estació, l'any, el nivell de pluges, etc.

La compra d'altres aprovisionaments incloïa els materials adquirits per al manteniment ordinari de les EDAR i bombes, per 687.590 €, i el cost dels materials necessaris per a l'arranjament dels desperfectes dels col·lectors de Tona i Sant Quirze de Besora, per 9.329 €.

Els treballs per al manteniment realitzats per altres empreses inclouen el conjunt de tasques que es contracten a tercers per a la conservació ordinària de les EDAR i bombes, per 214.241 €, i els treballs realitzats per altres companyies per a l'arranjament dels desperfectes dels col·lectors de Tona i Sant Quirze de Besora, per 6.428 €.

Finalment dins d'Aprovisionaments s'hi registren les despeses de gestió i transports dels residus originats en el procés de depuració de les aigües residuals en virtut del contracte que regula el servei corresponent (vegeu l'apartat 2.3.2).

2.2.4. Despeses de personal

El detall de les despeses de personal en els exercicis 2017 i 2018 és el següent:

Quadre 8. Despeses de personal

Concepte	2018	2017	Variació (%)
Sous, salaris i similars	1.278.837	1.270.999	0,6
Indemnitzacions	364	458	(20,5)
Seguretat Social a càrrec de l'empresa	436.324	439.032	(0,6)
Altres càrregues socials	26.252	16.075	63,3
Total	1.741.777	1.726.564	0,9

Imports en euros.

Font: Compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2018.

Les despeses de personal van ser d'1.741.777 €, dels quals 1.278.837 € corresponien a sous i salaris, 364 € a indemnitzacions i 462.576 € a càrregues socials.

La despesa corresponent a les retribucions del personal de l'exercici 2018 va experimentar una variació del 0,6% respecte de l'exercici anterior, motivada, d'una banda, per l'aplicació de l'1,5% d'increment retributiu d'acord amb la Llei 6/2018, del 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'exercici 2018, més el 0,25% d'increment també previst en la llei esmentada, amb efectes de l'1 de juliol, perquè el PIB de l'exercici 2017 havia tingut un increment superior al 3,1%. D'altra banda, la despesa en sous i salaris es va reduir per diverses variacions en les situacions administratives dels treballadors (jubilació parcial de tres treballadors que van reduir la jornada i el salari i van ser substituïts per noves incorporacions amb sous més baixos, una excedència i una baixa laboral).

Condicions de treball del personal

Les condicions de treball del personal de la societat es regulen pel II Conveni Col·lectiu del Cicle Integral de l'Aigua a Catalunya per als anys 2016 a 2018, subscrit el 27 d'octubre del 2016, per la part empresarial pels representants de l'Agrupació de Serveis d'Aigua de Catalunya, i per la part social pels representants de FICA-UGT. Pel que fa a les taules salarials d'aplicació en l'exercici 2018, el 24 d'octubre del 2018 es va signar un acord entre la societat i el Comitè d'Empresa per aplicar, sobre les taules salarials aprovades per a l'exercici 2017, els increments que s'establien en la Llei 6/2018, del 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'exercici 2018.

Evolució de la plantilla

L'evolució del nombre de treballadors de DOSL del 31 de desembre del 2017 al 31 de desembre del 2018 va ser la següent:

Quadre 9. Variació del personal

Tipologia	31.12.2017	Altes	Baixes	31.12.2018
Gerent i cap de planta	2	-	-	2
Personal laboral fix	47	3	1	49
Personal laboral temporal	2	1	1	2
Total	51	4	2	53

Font: Informació facilitada per Depuradores d'Osona, SL.

Del quadre anterior es desprèn que, durant l'exercici 2018, hi va haver quatre altes i dues baixes. La societat va contractar tres treballadors laborals fixos per cobrir les places dels tres treballadors que s'havien acollit a la jubilació parcial, i un treballador laboral temporal per cobrir la baixa produïda durant l'exercici.

Retribucions al personal

Les retribucions al personal de l'exercici 2018 van ascendir a 1.279.201 €, el 73,4% del total de les despeses de personal. D'aquests, 69.695 €, corresponien a remuneracions del gerent i del cap de planta, i la resta 1.209.506 € a retribucions del personal fix i temporal.

Com ja s'ha dit, les retribucions del personal van experimentar un increment de l'1,75% d'acord amb la Llei 6/2018, del 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018.

En l'anàlisi realitzada, s'ha observat que hi ha diferències no significatives entre el fitxer extracomptable de nòmines i la comptabilitat, que no van ser degudament conciliades. Per millorar el control intern en l'àrea de personal, es recomana fer una conciliació periòdica entre ambdós registres i un seguiment acurat de les diferències.

En la fiscalització realitzada, s'ha observat que alguns treballadors cobraven complements, per un import global de 12.004 €, que no estaven regulats en el conveni. Aquests complements es cobraven des de feia molt temps i probablement derivaven d'acords antics que no s'han pogut validar amb la documentació consultada.

Seguretat Social a càrrec de l'empresa i altres càrregues socials

En l'epígraf Seguretat Social a càrrec de l'empresa es va registrar la despesa corresponent a la Seguretat Social a càrrec de l'entitat de l'exercici 2018.

En altres càrregues socials es van comptabilitzar principalment les despeses per la pòlissa d'assegurança col·lectiva, formació de personal i roba de treball.

Contractació de personal

D'acord amb els principis rectoris d'accés a l'ocupació pública del Reial decret legislatiu 5/2015, del 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, aplicables a societats mercantils públiques, el personal ha de ser contractat respectant els criteris d'igualtat, publicitat, capacitat i mèrit.

En la fiscalització de la contractació de l'exercici 2018 realitzada per la Sindicatura s'ha verificat la correcta aplicació dels principis d'igualtat, publicitat, capacitat i mèrit.

2.2.5. Altres despeses d'explotació

El detall de les altres despeses d'explotació en els exercicis 2017 i 2018 és el següent:

Quadre 10. Altres despeses d'explotació

Concepte	2018	2017	Variació (%)
Arrendaments	7.366	7.366	-
Rèntings	97.277	93.571	4,0
Reparacions, manteniment i conservació	101.095	65.287	54,8
Serveis de professionals independents	380.392	371.529	2,4
Primes d'assegurances	23.542	20.841	13,0
Subministraments	52.905	44.580	18,7
Tributs	20.910	19.764	5,8
Altres	32.981	28.434	16,0
Total	716.468	651.372	10,0

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir del Compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2018.

El Consell Comarcal d'Osona factura anualment a DOSL 7.366 € pel lloguer de les instal·lacions de l'edifici del Sucre on la societat té ubicades les seves oficines i, les despeses generals de manteniment, electricitat, gas i neteja durant l'exercici 2018. No hi ha cap contracte o conveni que reguli aquesta relació.

Les quotes satisfetes pels contractes d'arrendament sense opció de compra (rèntings) de vint-i-un vehicles i equips informàtics (principalment ordinadors portàtils) van ascendir a 97.277 €.

Dins de Reparacions, manteniment i conservació, s'inclouen, principalment les despeses per treballs de manteniment i conservació i de les infraestructures que conformen la xarxa de sanejament d'aigua. També s'hi inclouen el subministrament de materials i productes de recanvi per al funcionament de les EDAR i la resta d'infraestructures.

Dins de Serveis de professionals independents s'inclouen principalment:

- La despesa amb SOREA per assistència tècnica, per 236.977 €, regulada mitjançant conveni de 12 de maig del 2003, segons el qual SOREA donarà l'assistència tècnica necessària per a la correcta gestió de les EDAR gestionades pel Consell Comarcal. SOREA també presta assistència tècnica en matèria de prevenció de riscos laborals, per 28.474 €, a DOSL en virtut de l'acord signat l'1 de gener del 2005. La societat hauria d'haver licitat aquests dos serveis mitjançant un procediment dels previstos en la normativa de contractació pública, atès que no és mitjà propi del Consell Comarcal.
- El cost de la cap de planta de l'EDAR de Vic que forma part de la plantilla de SOREA, però presta els seus serveis a DOSL, 51.197 €. Tenint en compte la jurisprudència, la Sindicatura considera que les autoritats laborals podrien declarar l'existència d'una cessió il·legal de la treballadora prohibida per l'article 43.2 del Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de l'Estatut dels treballadors.
- La despesa amb el Consell Comarcal, 26.673 €, regulada mitjançant conveni signat entre les dues parts el 18 de juliol del 2003, segons el qual el Consell Comarcal prestarà diverses funcions de direcció tècnica de laboratori.

Les despeses per subministraments, de 52.905 €, corresponen fonamentalment a les despeses d'aigua i combustible.

2.2.6. Amortitzacions de l'immobilitzat

El moviment de la dotació a l'amortització, el fons d'amortització i el saldo net comptable de l'immobilitzat a 31 de desembre del 2018 és el següent:

Quadre 11. Dotació a l'amortització, fons d'amortització i saldo net comptable de l'immobilitzat

Concepte	Saldo a 31.12.2017	Altes de l'exercici	Saldo a 31.12.2018	Dotació a l'amortització 2018	Amortització acumulada a 31.12.2018	Net comptable a 31.12.2018
Concessions administratives	22.725	-	22.725	(880)	(15.248)	7.477
Immobilitzat intangible	22.725	-	22.725	(880)	(15.248)	7.477
Instal·lacions tècniques i maquinària	352.221	-	352.221	(29.190)	(146.652)	205.569
Altres instal·lacions, utilatge i mobiliari	13.457	-	13.457	-	(13.457)	-
Altres immobilitzat material	120.743	-	120.743	-	(120.743)	-
Immobilitzat material	486.421	-	486.421	(29.190)	(280.852)	205.569
Total immobilitzat	509.146	-	509.146	(30.070)	(296.100)	213.046

Imports en euros.

Font: Comptes anuals de l'exercici 2018.

La partida d'import més significatiu de l'immobilitzat són les instal·lacions tècniques i

maquinària, que representa el 69,2% del total de l'immobilitzat i correspon a millores de les EDAR, a l'aïllament tèrmic dels digestors i a maquinària diversa (vegeu l'apartat 1.2.2.1).

La dotació al fons d'amortització del 2018 va ser de 30.070 € i l'acumulat del fons a final de l'exercici, de 296.100 €.

2.3. CONTRACTACIÓ ADMINISTRATIVA

2.3.1. Normativa aplicable

Fins al 8 de març del 2018, la societat va estar sotmesa al text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, del 14 de novembre (TRLCSP), i al Decret llei 3/2016, del 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública. Des d'aquella data li és d'aplicació la Llei 9/2017, del 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP).

D'acord amb la LCSP, la societat té caràcter de poder adjudicador, i no es considera administració pública. Com a poder adjudicador, els seus contractes es classifiquen entre contractes subjectes a regulació harmonitzada i contractes no subjectes a regulació harmonitzada.

Per establir la subjecció a regulació harmonitzada de determinats contractes s'han de tenir en compte els límits i les exclusions de la Llei 31/2007, del 30 d'octubre, sobre procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i els serveis postals.

Fins al 8 de març del 2018, a més, els contractes no subjectes a regulació harmonitzada s'havien de regir, d'acord amb l'article 191 del TRLCSP, per les instruccions internes de contractació (IIC) de l'entitat, que havien de regular els procediments de contractació.

Les IIC determinaven, d'acord amb la tipologia i valor estimat del contracte, els procediments de contractació següents:

Quadre 12. Procediments de contractació en les IIC dels contractes no subjectes a regulació harmonitzada

Procediment	Restringit	Obert	Negociat	Adjudicació directa
Contractes d'obres	Superior a 1 M€ i fins a contractació subjecta a regulació harmonitzada	Superior a 200.000 € i fins a contractació subjecta a regulació harmonitzada	Superior o igual a 50.000 € i menor o igual a 200.000 €	Inferior a 50.000 €
Altres contractes	Superior a 100.000 € i fins a contractació subjecta a regulació harmonitzada	Superior a 60.000 € i fins a contractació subjecta a regulació harmonitzada	Superior o igual a 18.000 € i inferior o igual a 60.000 €	Inferior a 18.000 €

Imports en euros, sense IVA.

Font: Instruccions internes de contractació de Depuradores d'Osona, SL.

2.3.2. Mostra fiscalitzada

Per a la fiscalització de la contractació administrativa, s'ha obtingut la llista de contractes vigents i/o licitats durant l'exercici 2018. A més, per comprovar que no existeixen altres despeses susceptibles de ser contractades mitjançant un procediment de contractació, d'acord amb la normativa, s'ha realitzat una conciliació entre la llista i els comptes de despeses i inversions. La societat no disposava d'una llista de contractes menors adjudicats durant l'exercici.

Així, doncs, la mostra fiscalitzada, seleccionada a criteri de l'auditor, està formada per quatre contractes seleccionats del total de cinc de la llista de contractes licitats i/o vigents en l'exercici 2018, la despesa corresponent a catorze proveïdors amb una despesa superior al límit per ser contractada com a contracte menor, i addicionalment s'han inclòs deu factures, seleccionades a l'atzar.

Els expedients seleccionats han estat els següents:

Quadre 13. Mostra de contractes fiscalitzats

Id.	Tipus de contracte i procediment adjudicació	Data d'adjudicació	Adjudicatari	Objecte del contracte	Despesa de l'exercici sense IVA
1	Serveis Obert	25.04.2017	UTE Osona II	Servei de recollida, transport i gestió dels residus de les EDAR	*883.240
2	Serveis Obert	05.02.2018	Fundació Privada Tac Osona	Servei de neteja de les instal·lacions	*62.226
3	Serveis Obert	05.02.2018	Fundació Privada Tac Osona	Servei de jardineria	*43.759
4	Subministraments Obert	10.04.2018	Kemira Ibérica, SA	Subministrament de clorur fèrric	*186.530
5	Serveis Directe	2018	Neteges Guti, SL	Servei de neteja de sorres i altres residus de les EDAR	62.241
6	Subministraments Directe	2018	Derypol, SA	Subministrament polielectròlits per al tractament de l'aigua	54.356
7	Subministraments Directe	2018	Arval Service Lease, SA	Subministrament de vehicles mitjançant rënting	49.613
8	Serveis i obres Directe	2018	Excavacions Carrera, SA	Servei de neteja de sorres i altres residus de les EDAR i obres a les EDAR	46.029
9	Subministraments Directe	2018	Xylem Water Solutions España, SL	Subministrament de bombes i peces de recanvi per a les bombes	45.208
10	Subministraments Directe	2018	Coeva Vic, SA	Subministrament de material elèctric	33.251
11	Serveis Directe	2018	M. Terricabras, SL	Servei de neteja de sorres i altres residus de les EDAR	31.292

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA — INFORME 7/2021

Id.	Tipus de contracte i procediment adjudicació	Data d'adjudicació	Adjudicatari	Objecte del contracte	Despesa de l'exercici sense IVA
12	Subministraments Directe	2018	Manufacturas de Plásticos Reforzados, SL	Subministrament d'equips d'emmagatzematge i reparacions d'aquests equips	26.763
13	Subministraments i serveis Directe	2018	Feixas Aulet, SA	Subministrament de combustible per als vehicles i servei de rentat dels vehicles	24.287
14	Subministraments Directe	2018	Lease Plan Servicios, SA	Subministrament de vehicles mitjançant renting	23.896
15	Serveis Directe	2018	Neida, SL	Servei de neteja de sorres i altres residus de les EDAR	21.291
16	Serveis Directe	2018	Dräger Safety Hispania, SA	Servei de manteniment i reparacions dels sistemes de detecció de gasos	19.345
17	Obres Directe	2018	N.V.P. (persona física)	Obres realitzades a les EDAR	18.719
18	Subministraments Directe	2018	Cemvi Catena Elevación Manutención Vicinay, SA	Subministrament de recanvis per a reparacions de sistemes d'elevació	18.078
19	Serveis Directe	13.03.2018	ATR Trucks Vic, SL	Reparació de vehicle	1.469
20	Subministraments Directe	10.04.2018	Bobinatges d'Osona, SL	Bobinat motor 5,5 kw	433
21	Serveis Directe	10.05.2018	Marsh, SA	Assegurança de responsabilitat civil	11.921
22	Subministraments Directe	14.05.2018	Dipromat, SL	Subministrament de productes de neteja	1.611
23	Subministraments Directe	15.05.2018	Mecanitzats Rodater, SL	Subministrament de rodet per a EDAR Torelló	1.020
24	Subministraments Directe	05.06.2018	Ocean Winds, SL	Subministrament de receptor CAT4+	730
25	Serveis Directe	16.11.2018	Girmica, SL	Col·locació de xapa, subministrament i col·locació de Geotextil i neteja grava coberta	7.808
26	Subministraments Directe	25.11.2018	Suministros Industriales Rifà, SA	Subministrament de material divers per a taller mecànic	1.603
27	Servei Directe	12.12.2018	Createch Solutions, SL	Migració de plataforma de control	9.550
28	Subministraments Directe	24.12.2018	Aerzen Ibérica, SA	Subministrament de bufant d'embols rotatius	3.740

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

* Correspon a l'import d'adjudicació sense IVA.

2.3.3. Resultats de la fiscalització

A continuació es presenten les observacions detectades en el treball de fiscalització de la contractació administrativa de Depuradores d'Osona, SL.

Instruccions internes de contractació

Respecte de les IIC s'ha detectat el següent:

- Les IIC vigents fins al 8 de març de l'exercici fiscalitzat, van ser aprovades pel Consell d'Administració el 30 de juny del 2008 i no s'han anat actualitzant amb els canvis introduïts en la normativa de contractació.
- No s'ha pogut verificar que les IIC es publiquessin en la web de DOSL, tal com establia l'article 192.3 del TRLCSP.
- Les IIC no regulaven els procediments ni les limitacions de les modificacions i les pròrrogues dels contractes.

Mancances en els expedients de contractació

En els expedients dels contractes 2 i 3 no s'ha pogut verificar que l'adjudicatari presentés tota la documentació que es requeria en el plec de clàusules administratives particulars per acreditar la personalitat i capacitat del licitador i la solvència econòmica i financera. En concret, manca l'acta fundacional on figurin les normes de funcionament i la seva inscripció al registre corresponent, l'acreditació per part de la persona jurídica que les prestacions del contracte estan dins de l'objecte o àmbit d'activitat segons les regles fundacionals, els documents que acreditin la legitima i suficient representació del signant de l'oferta i els comptes anuals o els llibres de comptabilitat degudament legalitzats.

Contractació directa

En la fiscalització realitzada s'ha constatat que, si bé la societat va licitar el servei de recollida de residus i altres serveis i subministraments mitjançant procediments de contractació dels previstos en la normativa, aproximadament el 65,0% de la despesa de l'exercici es va adjudicar de forma directa. En la majoria dels expedients de despesa contractats de forma directa analitzats es conclouia que s'hauria d'haver utilitzat un dels procediments de contractació adequats que garantissin el compliment dels principis de contractació pública. En concret, les incidències detectades de forma específica han estat les següents:

- Els expedients 19 a 28 s'haurien d'haver tramitat com a contractes menors.

- La despesa corresponent a l'expedient 12, contractada de forma directa amb Manufacturas de Plásticos Reforzados, SL, inclou, principalment, el subministrament i la instal·lació d'un dipòsit cilíndric per a l'EDAR de Tona, l'import del qual va ascendir a 23.909 €. En aquest cas se superava també el llindar de contracte menor, per la qual cosa s'hauria d'haver licitat mitjançant un dels procediments previstos en la normativa.
- Durant l'exercici 2018, DOSL va contractar de forma directa el servei de neteja de sorres i altres residus, contractes 5, 8, 11 i 15. En tots aquests casos, els contractes superaven els llindars de contracte menor, per la qual cosa s'haurien d'haver licitat mitjançant un dels procediments previstos en la normativa. Aquests serveis es requereixen de forma puntual en el decurs d'un any, normalment quan es produeixen fenòmens meteorològics que provoquen acumulació de sorres i altres sediments. Tot i la dificultat per preveure el moment en què s'han de dur a terme aquests serveis atesa la imprevisibilitat de les condicions meteorològiques i les especificitats tècniques dels tipus de vehicle que poden accedir a cadascuna de les instal·lacions, es considera que s'hauria d'haver dut a terme un procés de licitació dels previstos en la normativa per a aquest tipus de servei.
- Pel que fa a l'expedient 6, corresponent al subministrament de polielectròlits pel tractament de l'aigua, tampoc no es va realitzar cap procediment de licitació, sinó que es va contractar de forma directa. En aquest cas se superava també el llindar de contracte menor, per la qual cosa s'hauria d'haver licitat mitjançant un dels procediments previstos en la normativa. El subministrament de polielectròlits es realitza de forma periòdica i corrent al llarg d'un any, tot i que varia la seva composició en funció de la composició i qualitat de l'aigua, principalment. Tot i l'afegida dificultat descrita per definir de forma concreta la quantitat del producte i la seva composició, es considera que s'hauria d'haver dut a terme un procés de licitació dels previstos en la normativa per a aquest tipus de subministrament.
- Respecte a la despesa per rènting de vehicles contractada de forma directa amb el proveïdor Arval Service Lease, SA, expedient 7, s'ha observat que inclou l'arrendament operatiu de dotze vehicles. Nou d'aquests contractes superaven el llindar per ser contractats com a contracte menor² i, per tant, s'hauria d'haver dut a terme el corresponent procediment de licitació. El mateix passa amb l'expedient 14 amb el proveïdor Lease Plan Servicios, SA, corresponent a l'arrendament operatiu de cinc vehicles contractats de forma directa, tot i que cadascun d'ells superava el llindar per ser contractat com a contracte menor i, per tant, s'hauria d'haver dut a terme un procés de licitació dels previstos en la normativa.
- La despesa amb Dräger Safety Hispania, SA, expedient 16, incloïa, principalment, la despesa per al manteniment dels equips de detecció de gasos per 17.508 €. Atès que es tractava d'un servei recurrent i que superava els llindars de contracte menor establerts en la LCSP, s'hauria d'haver realitzat el corresponent procediment de licitació.

2. Set d'aquests contractes es regien pel TRLCSP i dos per la LCSP.

Aquestes quatre darreres incidències estan relacionades amb la contractació separada de prestacions que haurien d'haver estat objecte d'un únic contracte pel fet de constituir una unitat operativa o funcional, o estan relacionades amb contractacions successives per cobrir necessitats recurrents o previsibles. Aquestes incidències han donat com a resultat l'elusió dels requisits de publicitat o els relatius als procediments d'adjudicació que haurien correspost. Per aquest motiu, constitueixen un fraccionament indegut del contracte i, en conseqüència, un incompliment dels articles 99.2 i 118.3 de la LCSP.

Publicitat

Pel que fa a la publicitat dels contractes s'ha detectat el següent:

- En el contracte 1, l'anunci de licitació no recollia els requisits de solvència exigits que ha de reunir l'empresari, sinó que es fa referència als plecs de clàusules administratives particulars, on es detallen aquells requisits. Per tant, s'incompleix l'article 66.2 del TRLCSP, que en preveu la seva publicitat explícita.
- Com a conseqüència de la manca de licitació mitjançant un procediment de contractació de la resta de despeses, la societat tampoc no va donar compliment al que estableix l'article 13.1 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, sobre transparència, accés a la informació i bon govern i l'article 63.4 de la LCSP, a partir de la seva entrada en vigor, en el sentit que no efectuava la deguda publicitat dels contractes en el portal de transparència.

3. CONCLUSIONS

3.1. OBSERVACIONS

A continuació s'inclouen les observacions més significatives que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre Depuradores d'Osona, SL, exercici 2018, sobre determinats aspectes que, si escau caldria esmenar.

Aspectes generals

Els aspectes generals observats són els següents:

1. DOSL es va crear com a societat d'economia mixta amb una durada prevista de cinc anys, sense possibilitat de pròrroga. Tot i això, es va prorrogar per un termini de vint-i-cinc anys (vegeu l'apartat 1.2.1).
2. S'observa que el Consell Comarcal d'Osona, tot i ser l'accionista majoritari de DOSL,

no ostenta la majoria de vots del Consell d'Administració, ni tampoc la majoria dels consellers delegats mancomunats, fet que posa en dubte el control majoritari de la societat per part del Consell Comarcal (vegeu l'apartat 1.2.2.2).

3. La Intervenció va emetre l'informe de control financer de la societat corresponent a l'exercici 2018, però no va dur a terme els procediments corresponents a l'auditoria de compliment i l'auditoria operativa, tal com estableix l'article 29.3 del Reial decret 424/2017, del 28 d'abril, pel qual es regula el règim jurídic del control intern en les entitats del sector públic local, per a aquelles entitats no sotmeses a control permanent (vegeu l'apartat 1.2.3).

Fiscalització economicofinancera

Les observacions de la fiscalització economicofinancera són les següents:

4. Cada any, el Consell Comarcal traspasa a DOSL tant els ingressos que ha rebut per la venda d'energia elèctrica generada en la planta de cogeneració (menys les petites despeses en què incorre el Consell Comarcal) com l'import global de les despeses assumides per DOSL corresponents al servei de manteniment periòdic i control diari de la planta de cogeneració, 282.116 € en l'exercici 2018.

D'acord amb els requeriments de l'ACA, els ingressos provinents de la venda d'energia elèctrica generada que cobra el Consell Comarcal han de servir per rescabalar despeses de funcionament del servei de sanejament. No hi ha cap document que estableixi que el Consell Comarcal ha de traspasar aquests ingressos a DOSL (vegeu l'apartat 2.2.1).

5. La societat va signar un conveni amb SOREA per a la prestació de dos serveis d'assistència tècnica, mentre que s'haurien d'haver licitat aquests dos serveis mitjançant un procediment dels previstos en la normativa de contractació pública, atès que no és mitjà propi del Consell Comarcal (vegeu l'apartat 2.2.5).
6. La cap de planta de l'EDAR de Vic forma part de la plantilla de SOREA, però presta els serveis a DOSL, a un cost de 51.197 €. Tenint en compte la jurisprudència, la Sindicatura considera que les autoritats laborals podrien declarar l'existència d'una cessió il·legal de la treballadora prohibida per l'article 43.2 del Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de l'Estatut dels treballadors (vegeu l'apartat 2.2.5).
7. El Consell Comarcal d'Osona factura anualment a DOSL 7.366 € pel lloguer de les instal·lacions de l'edifici del Sucre, on la societat té ubicades les oficines i les despeses

generals de manteniment, electricitat, gas i neteja durant l'exercici 2018. No hi ha cap contracte o conveni que reguli aquesta relació (vegeu l'apartat 2.2.5).

Despeses de personal

En la revisió de les despeses de personal la fiscalització ha observat el següent:

8. Alguns treballadors cobraven complements que no estaven regulats en el conveni, per un import global de 12.004 €, que es cobraven des de feia molt temps i probablement derivaven d'acords antics que no s'han pogut validar amb la documentació consultada (vegeu l'apartat 2.2.4).

Contractació administrativa

Les observacions de la fiscalització de la contractació administrativa són les següents (vegeu l'apartat 2.3.3):

9. Les IIC vigents fins al 8 de març de l'exercici fiscalitzat es van aprovar el 2008 i no s'han anat actualitzant amb els canvis introduïts en la normativa de contractació. Aquestes IIC tampoc no regulen els procediments ni les limitacions de les modificacions ni les pròrrogues dels contractes i no s'ha pogut verificar que es publicuessin en la web de DOSL, tal com estableix l'article 192.3 del TRLCSP.
10. En els contractes 2 i 3 no s'ha pogut verificar que l'adjudicatari presentés tota la documentació que es requeria en el plec de clàusules administratives particulars per acreditar la personalitat i capacitat del licitador i la solvència econòmica i financera.
11. S'ha constatat que, si bé la societat va licitar el servei de recollida de residus i altres serveis i subministraments mitjançant procediments de contractació dels previstos en la normativa, aproximadament el 65,0% de la despesa de l'exercici es va adjudicar de forma directa.

En la majoria d'expedients analitzats es conclou que s'haurien d'haver utilitzat els procediments de contractació adequats que garantissin els compliment dels principis contractuals.

En alguns dels contractes revisats s'ha detectat determinades incidències relacionades amb la contractació separada de prestacions que haurien d'haver estat objecte d'un únic contracte pel fet de constituir una unitat operativa o funcional, o estar relacionades amb contractacions successives per cobrir necessitats recurrents o previsibles. Aquestes incidències han donat com a resultat l'elusió dels requisits de publicitat o els relatius als procediments d'adjudicació que haurien correspost. Per aquest motiu, constitueixen

un fraccionament indegut del contracte i, en conseqüència, un incompliment dels articles 99.2 i 118.3 de la LCSP.

12. La societat presta el servei de gestió i manteniment de la planta de cogeneració, que li va encarregar el Consell Comarcal d'Osona mitjançant un encàrrec de gestió on es regulaven els termes entre les dues parts per la realització del manteniment i control d'aquesta instal·lació. Val a dir que, al seu torn, DOSL va contractar una part d'aquest servei amb un tercer. Tenint en compte que DOSL no és mitjà propi del Consell Comarcal, és el Consell Comarcal qui hauria d'haver licitat el servei mitjançant un dels procediments de contractació dels previstos en la normativa de contractació (vegeu l'apartat 2.2.1).
13. En el contracte 1, l'anunci de licitació no recollia els requisits de solvència exigits que havia de reunir l'empresari, sinó que es fa referència als plecs de clàusules administratives particulars, on es detallen aquells requisits. Per tant, s'incompleix l'article 66.2 del TRLCSP, que en preveu la seva publicitat explícita.
14. Com a conseqüència de la manca de licitació mitjançant un procediment de contractació de la resta de despeses, la societat tampoc no dona compliment al que estableix l'article 13.1 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, sobre transparència, accés a la informació i bon govern i l'article 63.4 de la LCSP, a partir de la seva entrada en vigor, ja que no efectuava la deguda publicitat dels contractes en el portal de transparència.

3.2. RECOMANACIONS

A continuació s'inclouen les recomanacions sobre alguns aspectes que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre Depuradores d'Osona, SL, exercici 2018.

1. Caldria que la Junta General d'Accionistes revisés la composició del Consell d'Administració de DOSL i la dels consellers delegats mancomunats, perquè hi quedés reflectida la participació majoritària del Consell Comarcal.
2. Per millorar el control que duu a terme el Consell Comarcal en la societat, caldria que la Intervenció inclogués procediments de control relatius a l'auditoria de compliment i a l'auditoria operativa.
3. En l'anàlisi realitzada, s'ha detectat que hi ha diferències no significatives entre el fitxer extracomptable de nòmines i la comptabilitat, que no han estat degudament conciliades. Per millorar el control intern en l'àrea de personal, es recomana fer una conciliació periòdica entre ambdós registres i un seguiment acurat de les diferències.

4. ANNEX: BALANÇ

Com a informació complementària, a continuació es presenta el Balanç de Depuradores d'Osona, SL, a 31 de desembre del 2018.

Quadre 14. Balanç

ACTIU	31.12.2018	31.12.2017	PATRIMONI NET I PASSIU	31.12.2018	31.12.2017
A) ACTIU NO CORRENT	213.777	280.965	A) PATRIMONI NET	450.881	248.735
I. Immobilitzat intangible	7.477	8.357	A1) FONDS PROPIS	450.881	248.735
II. Immobilitzat material	205.569	234.759	I. Capital	210.280	210.280
VI. Actius per impostos diferits	731	37.850	III. Reserves	46.079	46.079
			V. Resultat d'exercicis anteriors	(264.401)	(395.378)
			VI. Altres aportacions de socis	256.777	256.777
			VII. Resultat de l'exercici	202.146	130.977
B) ACTIU CORRENT	1.974.403	1.960.577	C) PASSIU CORRENT	1.737.299	1.992.808
III. Deutors comercials i altres comptes a cobrar	1.453.849	1.794.319	III. Deutes a curt termini	685.683	687.903
VII. Efectiu i altres actius líquids equivalents	520.554	166.258	V. Creditors comercials i altres comptes a pagar	1.051.616	1.304.905
TOTAL ACTIU	2.188.180	2.241.543	TOTAL PATRIM. NET I PASSIU	2.188.180	2.241.543

Imports en euros.

Font: Compte general de l'exercici 2018.

5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

D'acord amb la normativa vigent, el projecte d'informe de fiscalització va ser tramès a Depuradores d'Osona, SL el dia 7 de maig del 2021 per complir el tràmit d'al·legacions.

5.1. AL·LEGACIONS REBUDES

L'escrit d'al·legacions presentat per Depuradores d'Osona, SL a la Sindicatura de Comptes es reproduïx a continuació.

La documentació annexa a les al·legacions no es transcriu en l'informe, però consta en l'arxiu de la Sindicatura.

Sindicatura de Comptes de Catalunya

Via Laietana, 60

08003 Barcelona

Senyors / Senyores,

En relació al projecte d'informe ref. 25/2020-F, que s'ha tramès a Depuradores d'Osona, SL., a l'efecte de presentació, si escau, de possibles al·legacions, adjunt em plau trametre dins del termini concedit a l'efecte, el corresponent escrit d'al·legacions, per tal que, si ho considereu pertinent puguin ser tingudes en consideració.

Cordialment,

Joan Carles Rodríguez Casadevall

President del Consell d'Administració de Depuradores d'Osona, SL.

Joan Carles Rodríguez Casadevall, president del Consell d'Administració de Depuradores d'Osona, SL, amb DNI [...] i domicili al carrer Historiador Ramon d'Abadal i de Vinyals, 5, 3a (08500) Vic, actuant en el seu nom i representació, com millor procedeixi en dret,

EXOSO:

Que en l'empresa que presideixo en data 7 de maig de 2021 s'ha rebut de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, el projecte d'informe de fiscalització amb referència 25/2020-F, corresponent a Depuradores d'Osona, SL, Exercici 2018, revisat pel Ple de la Sindicatura, per tal de que es puguin presentar les al·legacions pertinents dins del termini de deu dies hàbils a comptar des de l'endemà de la recepció de l'escrit referenciat.

L'article 38 del Reglament de règim interior de Sindicatures de Comptes de Catalunya, estableix un període d'al·legacions de 10 dies hàbils a comptar des de l'endemà de la recepció del projecte d'informe de fiscalització.

FORMULO en temps i forma, les següents

AL·LEGACIONS:

Es numeren les al·legacions amb la mateixa numeració de l'apartat 3 de Conclusions.

3.1.1

En l'article 1 del "Plec de Condicions Administratives que han de regir el concurs públic per seleccionar el soci privat que ha de subscriure el quaranta-nou per cent del capital social de l'empresa d'economia mixta que gestionarà el servei públic de depuració d'aigües residuals, a la comarca d'Osona" (Document 4), literalment es diu:

"1. El Consell Comarcal d'Osona (en endavant, simplement "Consell") ha acordat instituir una societat d'economia mixta, sota la forma de societat de responsabilitat limitada, amb una duració inicialment prevista de cinc anys, per gestionar el servei de depuració d'aigües residuals de la comarca d'Osona, segons el que preveu l'article 104.2 del "Reglamento de Servicios de las Corporaciones locales", de 17 de juny de 1955 (RSCL). Els estatuts de l'empresa Depuradores d'Osona, SL, s'adjunten a aquest plec, com a annex I i com a part integrant d'ell."

DOSL es va crear amb una durada inicial prevista de cinc anys, tal com consta en la escriptura de Constitució (Document 1) article 4, i de Subsanació de Constitució (Document 2) també article 4. En ells no s'esmenta la possibilitat de pròrroga. No obstant això, el Ple del Consell Comarcal d'Osona en sessió celebrada el 28 de desembre de 2000 va adoptar l'acord de prorrogar la forma de gestió del servei de depuració d'aigües residuals de la comarca d'Osona mitjançant l'empresa mixta Depuradores d'Osona, SL.

El 29 de desembre de 2000 la Junta General Extraordinària de la societat, i en la mateixa data el Consell d'Administració de la societat van aprovar la modificació de l'article 4 dels estatuts de la societat (Document 3), amb el següent tenor literal:

"La Societat iniciarà les activitats a partir del dia d'atorgament de l'escriptura fundacional i les finalitzarà en data de sis de març de l'any dos mil vint-i-sis."

Aquest acord de Consell Comarcal va estar exposat al tauler d'anuncis de la Corporació, publicat al BOP núm. 3 del dia 3 de gener de 2001, i en el DOGC núm. 3298 del dia 4 de gener de 2001, i durant el termini de trenta dies d'exposició pública no es va presentar cap al·legació o suggeriment contra el mateix, quedant definitivament aprovat l'expedient i la modificació dels estatuts.

3.1.2

En l'article 19 dels "Estatuts Socials de la companyia Mercantil Depuradores d'Osona, Societat Limitada", (Document 1) literalment diu:

"Els acords s'hauran de prendre per majoria absoluta dels concurrents a la sessió, sense més excepcions que les que, amb relació a determinats acords, resultin establertes per la Llei o pels estatuts; en cas d'empat, es considerarà diriment el vot del president."

Així en l'any 2018, i en l'actualitat també, en el Consell d'Administració de DOSL hi havia cinc Consellers del Consell Comarcal d'Osona i cinc del soci privat. En cas d'empat en

les votacions el President del Consell d'Administració i alhora del Consell Comarcal d'Osona, podia i pot dirimir el resultat de la votació.

En el Consell d'Administració de la Societat celebrat el 18 de setembre de 2015, es van nomenar Consellers Delegats Mancomunats (Document 5) als Senyors Manel Romans Sánchez i Antoni Serrat Callís per part del Consell Comarcal d'Osona, i als Senyors Xavier Ventayol Carbonell i Jaume Ylla Vilarrubia per part del soci privat, escriptura inscrita al Registre Mercantil en data 2 de febrer de 2016. Aquest càrrec el varen ostentar fins el 19 de setembre de 2019 (Document 6), en que foren substituïts per altres Consellers.

3.1.3

Com a conseqüència de l'informe de fiscalització de l'exercici de 2016 del CCO, en Consell d'Administració de DOSL de data 29 de maig de 2020 es va acordar la petició de pressupostos del control intern a les entitats del sector públic, per la realització d'una auditoria de l'any 2020 (Document 10).

3.1.4

En l'article 3.2 del "Plec de Condicions Administratives que han de regir el concurs públic per seleccionar el soci privat que ha de subscriure el quaranta-nou per cent del capital social de l'empresa d'economia mixta que gestionarà el servei públic de depuració d'aigües residuals, a la comarca d'Osona" (Document 4), literalment es diu:

"2. Depuradores d'Osona, SL, exerceix materialment com a simple ens instrumental del Consell el servei públic la gestió del qual se li encarrega. Les referències que faci la normativa al gestor del servei s'entenen fetes, per tant, a aquesta empresa mixta, la qual, en virtut d'elles, s'obliga de forma expressa a respectar els compromisos contrets pel Consell amb la Junta de Sanejament, en tot cas."

L'objecte social de l'empresa consta en l'article 1 del mateix Plec (Document 4):

"1. El Consell Comarcal d'Osona (en endavant, simplement "Consell") ha acordat instituir una societat d'economia mixta, sota la forma de societat de responsabilitat limitada, amb una duració inicialment prevista de cinc anys, per gestionar el servei de depuració d'aigües residuals de la comarca d'Osona, segons el que preveu l'article 104.2 del "Reglamento de Servicios de las Corporaciones locales", de 17 de juny de 1955 (RSCL). Els estatuts de l'empresa Depuradores d'Osona, SL, s'adjunten a aquest plec, com a annex I i com a part integrant d'ell."

L'objecte social es confirma en l'article 2 del estatuts de la societat en la escriptura de constitució (Document 1):

"Article 2. La societat té per objecte la gestió dels serveis públics de depuració d'aigües, la titularitat dels quals pertany al Consell Comarcal."

En l'Informe de l'ACA de data 27 de febrer de 2020 (Document 7) sobre l'aplicació dels ingressos obtinguts en la planta de cogeneració amb biogàs a l'EDAR de Vic, de titularitat del Consell Comarcal d'Osona, en l'apartat de Conclusions, literalment diu:

“L’aplicació de mesures d’estalvi i eficiència energètica en els sistemes de sanejament en alta s’apliquen des de l’aprovació del primer PEEE l’any 2007. Des d’aquest moment la producció de biogàs associada a la cogeneració elèctrica forma part indissoluble de les infraestructures de sanejament i el cost associat a la seva gestió queda integrat a les despeses directes d’explotació”.

3.1.5

En l’article 10 dels Estatuts Socials de la Companyia Mercantil Depuradores d’Osona, Societat Limitada (Document 1), literalment es diu:

“Article 10. Atès que la finalitat que es pretén és gestionar un servei públic i haver estat escollit el soci privat, “intuitu personae” per la seva competència tècnica, s’imposa al titular de la majoria de les participacions del capital privat, com a prestació accessòria, expressa i obligatòria, la de transferir a la Societat el “Know how” del seu titular, i en aquest aspecte haurà de proposar la persona que assumirà la direcció al Consell d’Administració, el qual ha de nomenar-la i delegar-li les funcions que li correspondrà exercir.”

És en el context d’aquest article, on es realitzaren aquests dos contractes d’assistència tècnica.

3.1.6

Per la baixa per decés del Cap de planta de l’EDAR Vic, en plantilla de DOSL, i en virtut del Contracte d’Assistència tècnica entre Sorea i DOSL, Sorea va aportar a aquesta treballadora per la seva vàlua professional i experiència que el lloc requeria.

No obstant això, aquesta treballadora va causar baixa d’aquesta de responsabilitat a l’estiu de 2020, que va passar a ser ocupada per un Cap de planta en nòmina de DOSL.

3.1.8

Tal com ja es va respondre a aquesta qüestió al seu moment, aquests imports corresponen a incentius extraordinaris puntuals derivats de reparacions i avaries greus, per tal de poder atendre el servei públic amb cobertura les 24 hores del dia els 365 dies de l’any.

3.1.9

Les Instruccions Internes de Contractació de DOSL van estar accessibles al públic des de la data de creació de la web, en l’apartat de Contractes, el 11 de desembre de 2014. El propi redactat que encara persisteix ho diu:

*“Els contractes formalitzats per **Depuradores d’Osona SL** segueixen les instruccions que regeixen l’adjudicació dels contractes no subjectes a regulació harmonitzada de l’empresa, que vetllen perquè totes les contractacions s’ajustin als principis de publicitat, concurrència, transparència, confidencialitat, igualtat i no discriminació, així com que l’adjudicació recaigui sobre l’oferta econòmicament més avantatjosa per a **Depuradores d’Osona SL**.”*

L’accés públic es realitzava clicant sobre el text en negreta, accés que es va desactivar al quedar derogades per l’entrada en vigència de la LCSP actual.

No s'ha pogut acreditar per l'informàtic que gestiona la web la data d'aquesta desactivació d'accés, però sí l'existència actual d'aquest fitxer en la pròpia web (Document 8).

3.1.12

Depuradores d'Osona, SL, va realitzar el concurs del projecte i la instal·lació de dos motors de cogeneració a partir del biogàs generat als digestors de l'EDAR Vic.

En l' "Encàrrec de gestió de la instal·lació de cogeneració elèctrica a partir del biogàs generat a l'EDAR de Vic gestionada pel Consell Comarcal d'Osona al seu ens instrumental Depuradores d'Osona SL" de 20 d'octubre de 2011, (Document 9), en l'apartat de Condicions de l'encàrrec, literalment diu:

"1. Objecte de l'encàrrec.

És objecte del present encàrrec La gestió i el manteniment de la instal·lació de cogeneració elèctrica a partir de biogàs de l'EDAR de Vic ja que es troba dins del conjunt de sistemes de sanejament de la comarca d'Osona gestionats pel Consell Comarcal d'Osona.

La gestió i manteniment anual de la instal·lació de cogeneració elèctrica inclou els aspectes següents:

- *Contracte de manteniment dels motors i equips auxiliars amb l'empresa instal·ladora 2G Energietechnik.*
- *Assegurança anual dels equips*
- *Subministrament d'olis i lubricants*
- *Despeses de la instal·lació de cogestió*
- *Manteniment de les instal·lacions*
- *Control i seguiment de les previsions d'exportació d'energia elèctrica a la xarxa."*

3.1.14

Amb l'entrada en vigència de la LCSP actual, DOSL no va disposar dels mitjans tècnics propis especialitzats en contractació ajustats a la nova llei. Aquest fet no va permetre l'aplicació estricta d'aquesta nova llei.

Per tot això,

DEMANO:

Es tinguin en consideració, i s'estimin als efectes d'excloure-les de les Observacions de l'Informe final de fiscalització de l'exercici de 2018 de Depuradores d'Osona, SL.

A Vic, a 20 de Maig de 2021

Joan Carles Rodríguez Casadevall

President del Consell d'Administració de Depuradores d'Osona, SL.

5.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades han estat analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes. El text del projecte d'informe no s'ha modificat perquè s'entén que les al·legacions són explicacions que confirmen la situació descrita inicialment o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.

APROVACIÓ DE L'INFORME

Certifico que el 15 de juny del 2021, reunit telemàticament el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Jordi Pons i Novell, Miquel Salazar Canalda, Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom i Emma Balseiro Carreiras, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic Miquel Salazar Canalda, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 7/2021, relatiu a Depuradores d'Osona, SL, exercici 2018.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del síndic major.

El secretari general

Vist i plau,

El síndic major

